gemeente vaals

RAADSVOORSTEL

Datum:	2 september 2026	**Naam:**	E. Ummels
Datum vergadering:	26 oktober 2026	**Portefeuillehouder:**	H.M.H. Leunessen
Agendapuntnr.:	7a		
Behandeld door:	Operationeel Beleid		
Zaak:			
Documentnummer	26.0021347		

Openbaar

Onderwerp:
Beleid inzake gratis huwelijksvoltrekkingen

Voorstel

1. Gratis huwelijksvoltrekking per 1 januari 2027 uitsluitend open te stellen voor bruidsparen waarvan minimaal één van beiden woonachtig is of is geweest in de gemeente Vaals.
2. Dientengevolge de Tarieventabel behorende bij de legesverordening Vaals 2026 aan te passen in Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening, paragraaf 1.1 Burgerlijke stand, artikel 1.1 Huwelijksvoltrekking, registratie partnerschap of omzetten geregistreerd partnerschap in huwelijk,

   Lid 1 sub a — Dinsdag van 09.00 uur tot 09.30 uur en 09.30 uur tot 10.00 uur, kosteloos op grond van artikel 4 van de Wet van 23 april 1879, Stb. 72 (Wet rechten burgerlijke stand), **uitsluitend indien ten minste één van de partners op het moment van de aanvraag als ingezetene is ingeschreven in de basisregistratie personen van de gemeente Vaals of in het verleden als ingezetene in de gemeente Vaals ingeschreven is geweest**, waarbij de voltrekking of registratie 15 minuten duurt.

Inleiding

Bij het vaststellen van de nota Trouwen 2012 op 17 september 2012 heeft de gemeenteraad besloten om het wettelijk recht van gratis huwelijksvoltrekking voor elk bruidspaar open te stellen. Bij een gratis huwelijksvoltrekking is geen sprake van leges, maar wel van werkzaamheden door ambtenaren van de Burgerlijke Stand.

Jaarlijks vinden in Vaals circa 80 huwelijksvoltrekkingen plaats, waarvan circa 20 gratis. Het aandeel gratis huwelijken in de gemeente Vaals is relatief groot, mede veroorzaakt door het feit dat veel gemeenten in de regio de toegang tot gratis huwelijksvoltrekking beperkt hebben, onder andere in Gulpen-Wittem, Eijsden-Margraten, Simpelveld-Bocholtz, Meerssen en Kerkrade. Aangezien de gemeente Vaals een dergelijke beperking (nog) niet hanteert, trekt Vaals relatief veel gratis huwelijksvoltrekkingen aan. Daar komt nog bij dat Maastricht, dat geen beperking kent, wel een lange wachttijd voor gratis huwelijksvoltrekking kent.

De gemeente Vaals kent, conform artikel 4 Wet rechten Burgerlijke Stand 2 momenten voor gratis huwelijksvoltrekking: dinsdag 09.00 – 09.30 uur en dinsdag 09.30 – 10.00 uur.

Beoogd effect

Gratis huwelijksvoltrekking koppelen aan (voormalig) ingezetenschap waardoor een betere verhouding tussen inzet/tijd en dekking vanuit algemene middelen ontstaat.

Argumenten

1. Argumenten behorende bij voorstel 1

1.1 Een reguliere huwelijksvoltrekking kost gemiddeld 12 uur aan voorbereiding en voltrekking; een gratis huwelijksvoltrekking gemiddeld 4 uur aan voorbereiding en voltrekking. De kosten voor een gratis huwelijksvoltrekking komen ten laste van de algemene middelen en dus ten laste van de inwoners van Vaals. De beperkte toegang leidt ertoe dat er een link ligt tussen herkomst bruidspaar en dekking. De genoemde tijdsbesteding betreft uiteraard een gemiddelde. In de praktijk kan de benodigde voorbereiding per huwelijk aanzienlijk echter aanzienlijk verschillen, ongeacht of sprake is van een kosteloze of reguliere huwelijksvoltrekking. Voor een beleidsmatige en financiële afweging geeft dit gemiddelde echter wel een duidelijk beeld van de kosten en inzet.

2.1 De formele vertaling van de voorgestelde aanpassing van het beleid inzake gratis huwelijksvoltrekkingen dient plaats te vinden in de Tarieventabel behorende bij de legesverordening 2026 aangezien kosten voor een huwelijksvoltrekking onder de leges vallen.

Kanttekeningen

1 Kanttekeningen behorende bij voorstel 1

Niet van toepassing.

Financiën

In directe zin heeft deze beleidswijziging geen financiële consequenties. Het levert wel meer tijd en ruimte op voor ons team burgerzaken voor het verrichten van haar andere wettelijke taken.

Communicatie

Het raadsbesluit zal actief gecommuniceerd worden via de eigen website, de formele publicatiekanalen en de diverse digitale platforms.

Uitvoering

Het nieuwe regime gaat in op 1 januari 2027. De voorbereidingen starten gelijk na besluitvorming.

Bijlagen

26.0021364 raadsbesluit